

**Program współpracy Powiatu Zduńskowolskiego
z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi
działalność pożytku publicznego na rok 2017.**

Istotną cechą społeczeństwa demokratycznego stanowi system form samoorganizacji obywatelskiej. Organizacje obywatelskie poprzez swoją działalność tworzą warunki do udziału obywateli w życiu swej społeczności lokalnej, integrują ją i aktywizują. Tworzą w ten sposób społeczeństwo obywatelskie. W realizacji powyższego znaczną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, które na zasadach suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności mogą w znacznym stopniu wspomóc działania naszego samorządu poprzez współdziałanie w realizacji zadań publicznych.

W celu określenia zasad współpracy Rada Powiatu Zduńskowolskiego ustanawia „Program współpracy Powiatu Zduńskowolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017” – zwany dalej Programem.

§ 1.

Cel główny

Podstawowym celem, któremu służyć ma wprowadzenie Programu, jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną, a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Służyć temu może wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji ważnych celów społecznych.

§ 2.

Cele szczegółowe

1. Umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności powiatu.
2. Zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Powiecie.
3. Integracja organizacji pozarządowych obejmujących swym zakresem sferę działań publicznych Powiatu.
4. Umacnianie świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie i lokalną wspólnotę.
5. Udział zainteresowanych organizacji pozarządowych przy tworzeniu programu współpracy.
6. Udzielanie pomocy w pozyskiwaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej lub innych źródeł zewnętrznych, na realizację zadań własnych Powiatu.
7. Prezentacja dorobku sektora obywatelskiego i promowanie jego osiągnięć.
8. Otwarcie na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez Powiat.
9. Realizacja zapisów Strategii Rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego.

§ 3.

Partnerzy współpracy

1. Program dotyczy współpracy Powiatu Zduńskowolskiego z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych i niedziałającymi w celu osiągnięcia zysku, zwanymi dalej organizacjami pozarządowymi, zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności: fundacjami, stowarzyszeniami, osobami prawnymi jednostek organizacyjnych kościołów i związków wyznaniowych, działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów, związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego (np. grupami charytatywnymi, zakładami opiekuńczymi), stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego.

2. Partnerami współpracy ze strony samorządu powiatowego są:

- Rada Powiatu Zduńskowolskiego i jej Komisje w zakresie wytyczania polityki społecznej i finansowej Powiatu;
- Zarząd Powiatu Zduńskowolskiego, w zakresie realizacji polityki społecznej i finansowej Powiatu;
- Komisje Konkursowe w zakresie przeprowadzania otwartego Konkursu ofert na realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym;
- Wydziały Merytoryczne Starostwa oraz jednostki organizacyjne Powiatu;
- Koordynator współpracy, którym jest inspektor Wydziału Promocji, Kultury i Sportu.

3. Partnerami współpracy ze strony organizacji pozarządowych są ich organy statutowe.

§ 4.

Zasady ogólne

1. Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy jest prowadzenie przez organizacje pozarządowe działalności na terenie Powiatu lub na rzecz jego mieszkańców.

2. Powiat i organizacje pozarządowe współpracują ze sobą w oparciu o zasadę partnerstwa, pomocniczości, suwerenności stron, uczciwej konkurencji i jawności:

a) w myśl zasady pomocniczości przy suwerenności stron, Powiat respektując odrębność i suwerenność organizacji pozarządowych, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów należących do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z tymi organizacjami, a także wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

b) zgodnie z zasadą partnerstwa organizacje pozarządowe na zasadach i w formie określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych;

c) kierując się zasadą efektywności Powiat, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji;

d) mając na względzie zasadę jawności, Powiat udostępnia współpracującym z nim organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych.

Powiat umożliwia organizacjom pozarządowym udział w realizacji zadań publicznych wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, w zakresie odpowiadającym zadaniom Powiatu.

§ 5.

Formy współpracy oraz tryb i zasady działania Komisji Konkursowych

1. Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.
2. Do form współpracy finansowej zalicza się zlecenie organizacjom pozarządowym zadań publicznych poprzez:
  - a) powierzenie wykonania zadań wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
  - b) wspieranie zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
3. Wspieranie oraz powierzenie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia (wzór oferty realizacji zadania publicznego, wzór umowy o wykonanie zadania publicznego i wzór sprawozdania z wykonania tego zadania zawiera Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. (Dz. U. poz. 1300).
4. Konkurs ofert o dotację ogłasza Zarząd Powiatu, który również zatwierdza wyniki konkursów przeprowadzonych przez powołane do tego celu Komisje konkursowe:
  - Komisje konkursowe powoływane są uchwałą Zarządu Powiatu Zduńskowolskiego w celu przeprowadzenia konkursu oraz przedłożenia Zarządowi propozycji wyboru ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji. Wyboru ofert dokona Zarząd.
  - Komisja działa w składzie co najmniej 3 osoby.
  - W skład komisji konkursowych wchodzi: a) Przewodniczący – przedstawiciel Zarządu, b) sekretarz – Naczelnik Wydziału Merytorycznego, którego dotyczy konkurs, c) członek – pracownik właściwego ze względu na zadanie konkursowe wydziału merytorycznego, d) osoba reprezentująca organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty biorące udział w konkursie.
  - Członkowie komisji konkursowej przed rozpoczęciem działań komisji składają oświadczenie, że nie są członkami organizacji, która złożyła ofertę konkursową.
  - Pracami komisji konkursowej kieruje przewodniczący.
  - Komisja obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów. Termin i miejsce posiedzenia komisji określa przewodniczący.
  - Do zadań komisji konkursowej należy w szczególności: a) formalna weryfikacja złożonych ofert, b) merytoryczna ocena spełniających wymagania formalne.
  - Komisja dokonuje oceny merytorycznej na formularzu „Karta oceny”, zawierającej w szczególności nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego, kryteria oceny zawarte w ogłoszeniu konkursu, wolne pola przeznaczone do wpisania ocen częściowych oraz ocenę łączną ofert.
  - Z przebiegu prac komisji sporządza się protokół.
  - Komisja konkursowa przedstawia Zarządowi propozycje podziału środków finansowych na realizację zadań publicznych.
  - Ostateczną decyzję podejmuje Zarząd w formie uchwały.
5. Powierzenie, o którym mowa w ust. 2 pkt a), może nastąpić w innym trybie niż określony w ust. 3 jeżeli dane zadania można realizować efektywniej w inny sposób określony w odrębnych przepisach o zamówieniach publicznych, przy porównywalności metod kalkulacji kosztów oraz porównywalności opodatkowania.
6. Ogłaszając otwarty Konkurs ofert w celu zlecenia realizacji zadań publicznych podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego, Starostwo opublikuje informacje o nim w:
  - a) Biuletynie Informacji Publicznej,

- b) umieści ją na tablicy ogłoszeniowej Starostwa,
- c) na stronie internetowej organu administracji publicznej.

7. Do form współpracy pozarządowej należy:

- a) prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej dotyczącej wspólnych działań Powiatu i organizacji pozarządowych w środkach masowego przekazu, Biuletynie Informacji Publicznej i poprzez inne formy;
- b) konsultowanie projektów uchwał i innych dokumentów dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych;
- c) tworzenie wspólnych zespołów konsultacyjnych współpracujących w diagnozowaniu potrzeb społecznych długoterminowych i tworzeniu rocznych planów działań;
- d) pomoc merytoryczna dla projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe przyczyniające się do poprawy życia mieszkańców Powiatu;
- e) współpraca przy realizacji akcji charytatywnych;
- f) pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów organizacyjnych;
- g) współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;
- h) organizowanie otwartych spotkań z organizacjami pozarządowymi;
- i) gotowość udziału w spotkaniach, szkoleniach i konferencjach, organizowanych przez organizacje pozarządowe;
- j) prowadzenie działalności promocyjnej i informacyjnej, dotyczących działań organizacji pozarządowych, w tym działań podejmowanych wspólnie z Powiatem;
- k) utworzenie na stronie internetowej Starostwa zakładki pn. „Organizacje Pozarządowe”, zawierającej wszelkie informacje związane z działalnością organizacji pozarządowych w Powiecie;
- l) wydzielenie tablicy informacyjnej w Starostwie, na której wywieszane będą materiały dotyczące spraw organizacji pozarządowych.

8. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.

§ 6. Efekty

- 1.** Upowszechnianie modelu realizacji zadań w drodze współpracy organizacji pozarządowych z administracją samorządu powiatowego, budowanie dialogu obywatelskiego;
- 2.** Zwiększenie kompetencji pracowników samorządu i organizacji pozarządowych w zakresie realizowania programów skierowanych w stronę rozwiązywania problemów społecznych;
- 3.** Podniesienie skuteczności współpracy dzięki długofalowym strategiom rozwoju powiatu.

§ 7. Priorytetowe zadania publiczne

Na podstawie dotychczasowej współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za priorytetowe do realizacji w 2017 r. uznaje się zadania obejmujące w szczególności:

- 1) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej, kulturowej poprzez upamiętnianie, odnowę miejsc pamięci narodowej, zabytków kultury, a także organizowanie konkursów, przeglądów tematycznych, wystaw, imprez uświetniających uroczystości państwowe,
- 2) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,

- 3) umacnianie tożsamości lokalnej, kulturalnej i regionalnej,
- 4) wspieranie działalności edukacyjnej, oświatowej i wychowawczej powiatu,
- 5) działalność wspierająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, tworzenie tożsamości regionalnej powiatu zduńskowolskiego,
- 6) wspomaganie działań na rzecz propagowania idei integracji europejskiej i pozyskiwania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- 7) krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez wspieranie inicjatyw mających na celu popularyzację najciekawszych zakątków turystycznych w powiecie, organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć rekreacyjnych lub rekreacyjno-sportowych,
- 8) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, wspieranie współzawodnictwa sportowego, szkolenie dzieci i młodzieży również niepełnosprawnych, organizacja imprez sportowych,
- 9) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób (realizacja Powiatowej Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2020),
- 10) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych (realizacja Powiatowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2009-2019 w powiecie zduńskowolskim),
- 11) ochrony i promocji zdrowia, w tym także prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 12) wspieranie działań mających na celu poprawę zdrowia, w tym akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej mieszkańców powiatu, propagowanie zdrowego stylu życia i podnoszenie świadomości zdrowotnej,
- 13) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy (realizacja „Powiatowego Programu przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy”),
- 14) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego – współdziałanie w zakresie rozwoju świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, przybliżanie problematyki ochrony środowiska, organizowanie konkursów ekologicznych i propagowanie tematyki ekologicznej,
- 15) porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- 16) nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna.

§ 8.

Sfery działań publicznych

1. Współpraca Powiatu i organizacji pozarządowych obejmuje w szczególności niżej wymienione zadania:

- 1) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej, kulturowej poprzez upamiętnianie, odnowę miejsc pamięci narodowej, zabytków kultury, a także organizowanie konkursów, przeglądów tematycznych, wystaw, imprez uświetniających uroczystości państwowe,
- 2) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- 3) umacnianie tożsamości lokalnej, kulturalnej i regionalnej,
- 4) wspieranie działalności edukacyjnej, oświatowej i wychowawczej powiatu,
- 5) działalność wspierająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, tworzenie tożsamości regionalnej powiatu zduńskowolskiego,
- 6) wspomaganie działań na rzecz propagowania idei integracji europejskiej i pozyskiwania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- 7) krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez wspieranie inicjatyw mających na celu popularyzację najciekawszych zakątków turystycznych w powiecie, organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć rekreacyjnych lub

rekreacyjno-sportowych,

8) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, wspieranie współzawodnictwa sportowego, szkolenie dzieci i młodzieży również niepełnosprawnych, organizacja imprez sportowych,

9) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób (realizacja Powiatowej Strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2020),

10) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych (realizacja Powiatowego Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2009-2019 w powiecie zduńskowolskim),

11) ochrony i promocji zdrowia, w tym także prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

12) wspieranie działań mających na celu poprawę zdrowia, w tym akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej mieszkańców powiatu, propagowanie zdrowego stylu życia i podnoszenie świadomości zdrowotnej,

13) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy (realizacja „Powiatowego Programu przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy”),

14) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego – współdziałanie w zakresie rozwoju świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, przybliżanie problematyki ochrony środowiska, organizowanie konkursów ekologicznych i propagowanie tematyki ekologicznej,

15) porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym,

16) nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna.

2. Wymiar współpracy finansowej na rok 2017 – zostanie wyznaczony w uchwałach budżetowych opracowanych na rok 2017.

§ 8.

Okres realizacji programu oraz wysokość środków planowanych na jego realizację

1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi obowiązuje od 01 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

2. Wysokość środków przeznaczona na realizację programu zostanie określona w budżecie Powiatu na rok 2017. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w Programie nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2017.

3. Konkursy na realizację zadań publicznych będą ogłaszane nie wcześniej niż po przyjęciu przez Zarząd i przekazaniu Radzie projektu budżetu na rok 2017.

§ 9.

Sposób i ocena realizacji programu

1. Wydziały Starostwa oraz jednostki organizacyjne powiatu prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami pozarządowymi, która w szczególności polega na:

a) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych,

b) sporządzaniu sprawozdań ze współpracy z organizacjami pozarządowymi,

c) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Głównym koordynatorem współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi jest Wydział Promocji, Kultury i Sportu, który odpowiada za:

a) koordynację spraw z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi,

b) konsultacje z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w sferach dotyczących zadań statutowych organizacji pozarządowych,

- d) przygotowanie sprawozdania z realizacji programu,
  - e) koordynacja spraw związanych z przygotowaniem konkursu.
3. Miernikami efektywności realizacji programu są w szczególności informacje dotyczące:
- a) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
  - b) liczby organizacji pozarządowych wyrażających wolę podjęcia się we współpracy z powiatem realizacji zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej,
  - c) liczby organizacji pozarządowych, które podjęły się we współpracy z powiatem realizacji zadania publicznego na rzecz lokalnej społeczności,
  - d) liczby osób, będących adresatami poszczególnych działań publicznych,
  - e) liczba wspólnych przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe i powiat,
  - f) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom.
4. Organizacje pozarządowe mogą zgłaszać swoje uwagi, wnioski oraz propozycje dotyczące realizacji programu podczas spotkań organizowanych z przedstawicielami powiatu, konsultacji pisemnych oraz konsultacji przy wykorzystaniu strony internetowej oraz bezpośrednio do Wydziału Promocji, Kultury i Sportu. Uzyskane w ten sposób informacje będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej i przyszłej współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi.

§ 10.

Sposób tworzenia programu oraz przebieg konsultacji

1. Pracę nad przygotowaniem programu zostały zainicjowane w Wydziale Promocji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego.
2. Program został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi poprzez przeprowadzenie spotkania konsultacyjnego oraz konsultacji przy wykorzystaniu strony internetowej z możliwością wypełnienia formularza konsultacji oraz tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli.
3. Projekt programu opublikowany został na stronie internetowej powiatu www.powiatzdunskowolski.pl, Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie.
4. Po uchwaleniu przez Radę program zostanie zamieszczony na stronie internetowej powiatu www.powiatzdunskowolski.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicach ogłoszeń w Starostwie.

§ 11.

Postanowienia końcowe

Szczegółowe zasady przyznawania dotacji, warunki ubiegania się o dotację przez organizacje pozarządowe, tryb przyznawania, rozliczania, kontroli udzielonych dotacji określają:

- tryb udzielania dotacji ustalony przez Radę Powiatu,
- przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 239; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 395.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. (Dz. U. poz. 1300).
- przepisy odrębne, o których mowa w art. 11 ust. 2 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wraz z przepisami wykonawczymi, art. 36 Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.